

1. Sammanfattning

Sveriges Konsumenter har under maj 2014 gått igenom personuppgiftspolicyn på tolv hemsidor. De är av olika typer och riktar sig till olika målgrupper. Resultatet visar på stora skillnader, bland annat gäller det möjligheten att handla utan att vara inloggad eller att ha ett konto, samt vilka uppgifter man kräver att du som konsument lämnar ifrån dig. Skillnaderna gäller också om du aktivt måste tacka ja till deras personuppgiftspolicy eller om du automatiskt anses ha tackat ja till den bara genom att använda sidan.

Vissa företag är tydliga med att tala om att de vidareförmedlar personuppgifter till tredje part både inom EES och till tredje land utanför EES medan andra talar om att de inte säljer personuppgifter vidare. Ytterligare andra berättar inte alls hur de gör med uppgifterna. Vissa företag talar om vilka deras samarbetspartners är medan andra inte gör det. En del talar om att uppgifterna kan sparas i upp till fem år efter avslutad kontakt medan andra inte säger något alls om hur länge de sparar dina uppgifter.

En konsekvens av detta är att du som konsument kan bli uppringd av telefonförsäljare, får sms-reklam, spam eller på annat sätt blir uppsökt i marknadsföringssyfte från företag du aldrig varit i kontakt med. Detta just för att du samtyckt till att ett företag dels sparar och använder dina personuppgifter långt efter det att du avslutat er kontakt och dels säljer dina personuppgifter vidare både för marknadsförings- och marknadsundersökningssyfte. Företag du inte har någon affärskontakt med kan alltså ringa upp dig, trots att du nixat dig, eftersom du utan att förstå det godkänt att ett för dig okänt företag kan ha fått dina personuppgifter från det företag du handlat av. Antingen kan du ha accepterat detta då du klickat i att du godkänner villkoren ("I agree" eller "Jag godkänner") att de förmedlar dina personuppgifter eller bara accepterat detta "in blanco" då du handlat från en hemsida.

De flesta företag är tydliga med att tala om att de följer Personuppgiftslagen (PUL) och att du har rätt att få ut och ändra de personuppgifter de lagrat om dig. Men för de företag som inte kräver ett individuellt och otvetydigt samtycke och som sparar mer än nödvändiga uppgifter för längre tid än vad som behövs för att fullfölja ett avtal kan vi konstatera att detta inte överensstämmer med reglerna i PUL.

Sveriges Konsumenter har fyra krav för att värna konsumenterna:

1. Slut på långa och obegripliga avtal till konsument för nättjänster.
2. Öka transparensen kring hur personuppgifter används och säljs.
3. Öka möjligheten för konsumenten att vara anonym vid handlande och surfande på nätet.
4. Se till att konsumenterna alltid kan radera och ta med sig sina personuppgifter.